

Prevádzkovanie zubných ambulancií je spojené s výkonom činností, pri ktorých pacienti musia na určitý čas odložiť svoje veci. Môže sa stať, že nastane situácia, kedy môže dôjsť k poškodeniu alebo odcudzeniu odloženej veci, nie je však vylúčené, že pacient si škodu na veci spôsobil sám (úmyselne alebo z neopatrnosti) a napriek tomu požaduje od poskytovateľa, aby mu nahradil škodu.

Riešenie predmetnej otázky je obsiahnuté Občianskom zákonníku, konkrétne podľa § 433 ods. 2 každý prevádzkovateľ (teda aj poskytovateľ zdravotnej starostlivosti) zodpovedá fyzickej osobe (pacientovi) za škodu na veciach, ktoré boli odložené na mieste na to určenom alebo na mieste, kde sa obvykle odkladajú, ak z povahy činnosti, ktorú poskytuje, vyplýva, že predpokladom ich využitia fyzickou osobou je odloženie niektorých jej vecí a strata možnosti disponovať nimi.

Poskytovateľ zdravotnej starostlivosti sa nemôže zbaviť zodpovednosti za prípadné poškodenie veci (napr. krádež), ktorá bola odložená na mieste na to určenom, jednostranným vyhlásením alebo vystavením odkazu v čakárni, prípadne dohodou, ktorú podpíše s pacientom pred vznikom škody.

Ohľadom miesta, kde sa veci odkladajú, je potrebné rozlišovať, či ho vymedzil poskytovateľ zdravotnej starostlivosti alebo sa jedná o obvyklé miesto. Ak je vymedzené poskytovateľom, tak len toto miesto je možné považovať za miesto, kde sa majú veci odkladať. Ak by vznikla škoda na odložených veciach na inom mieste, poskytovateľ za ňu nenesie zodpovednosť. Avšak dôležitým predpokladom vymedzenia je, že pacient je o tejto skutočnosti upovedomený (napríklad viditeľným nápisom v priestoroch čakárne). Ak sa tak nestane potom poskytovateľ bude niesť zodpovednosť za škodu na veciach, ktoré sa odložia na mieste, kde sa obvykle odkladajú.

Na mieste je aj otázka, aké je to obvyklé miesto? V prípade, ak v čakárni ambulancie sú vešiaky na zavesenie oblečenia, tak obvyklým miestom sú napríklad tie.

Pokiaľ však bude pacient jasne informovaný, na akom inom mieste si má veci odkladať a že v čakárni si ich odkladať nemá a nebudú tam umiestnené ani vešiaky, potom za prípadnú škodu poskytovateľ nezodpovedá.

Rovnako podľa judikatúry poskytovateľ nezodpovedá za škodu na veci, ktorú mal pacient v bezprostrednej dispozícii, takže ju mohol opatrovať.

Zodpovednosť za škodu na odloženej veci sa vzťahuje na každú jednotlivú vec, to znamená, že ak mal pacient v čakárni odloženú bundu, šál, čiapku alebo rukavice vzťahuje sa zodpovednosť na všetky veci.

Osobitná úprava sa týka zodpovednosti za škodu v prípadoch klenotov, peňazí a iných cenností. Prevádzkovateľ v takýchto prípadoch zodpovedá do výšky, ktorá je určená nariadením vlády č. 87/1995 Z. z. na hodnotu 332 eur. To nebude platiť v prípade, ak by škoda bola spôsobená zamestnancami alebo inými osobami, ktoré v prevádzke pracujú na základe právneho vzťahu s poskytovateľom, vtedy poskytovateľ zodpovedá bez obmedzenia, rovnako tak aj v prípade, pokiaľ by prevzal danú vec do úschovy (napríklad by ju uložil do trezora alebo odložil na svoj pracovný stôl).

Občiansky zákonník však súčasne stanovil, že poškodený je povinný si uplatniť škodu u poskytovateľa bez zbytočného odkladu. Toto právo zanikne, ak si ho neuplatní do 15 dní odo dňa, keď sa o škode dozvedel.

Ako postupovať, ak si pacient z tohto dôvodu uplatňuje nárok na náhradu škody? Prvým predpokladom je, že pacient musí vedieť preukázať, že mu bola spôsobená škoda (krádež bundy). Druhým, že sa tak stalo z dôvodu porušenia vašej povinnosti prevádzkovateľa podľa § 433 ods. 2 Občianskeho zákonníka (odložil si bundu na miesto obvyklé alebo na to určené), s čím je spojené aj preukázanie príčinnej súvislosti (bunda bola odcudzená z čakárne – svedkovia alebo kamerový záznam).

Jedná sa o základné 3 predpoklady preukazovania zodpovednosti pri uplatňovaní nároku na náhradu škody podľa Občianskeho zákonníka, pričom dôkazné bremeno je v takýchto prípadoch vždy na poškodenom (pacientovi). Ak ich pacient preukáže poskytovateľ sa môže zbaviť zodpovednosti len jediným spôsobom (hovoríme o tzv. objektívnej zodpovednosti) a to, ak preukáže, že škoda by vznikla aj inak. Takáto možnosť zbavenia sa zodpovednosti súvisí s existenciou tzv. vonkajších alebo vnútorných príčin a musí sa posudzovať individuálne v každom jednom prípade.

Vonkajšou príčinou je napríklad požiar v mieste prevádzkovania ambulancie, ktorú nevyvolal poskytovateľ alebo jeho zamestnanci, prípadne povodeň. Vnútornou príčinou je povaha samotnej veci, ktorá bola vnesená do ambulancie (bunda bola vyrobená z nekvalitného materiálu). Pri zbavení sa zodpovednosti z dôvodu vnútorných príčin bude v prípade sporu vždy potrebné nechať zhotoviť znalecký posudok.

V prípade, ak poskytovateľ má čakáreň, ktorá nie je zabezpečená (je do nej voľný prístup, nie je monitorovaná kamerovým systémom), mal by mať na pamäti, že je potrebné odstrániť z čakárne vešiaky na zavesenie oblečenia a upozorňovať pacientov, aby si svoje veci vzali so sebou do ambulancie/ordinácie, a to buď písomne oznamom v čakárni alebo ústne sestrou.